

Nr 181.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning; givna Stockholms slott den 17 mars 1950.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredraganden hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

John Ericsson.

*Utdrag av protokollet över folkhushållningsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 17 mars 1950.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler t. f. chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Ericsson, fråga om anvisande av medel till uppförande av en bombsäker oljelagringsanläggning och anför därvid följande.

I syfte att säkerställa en viss lagerhållning av flytande bränslen inom landet föreskrevs i förordningen den 10 juni 1938, nr 367, angående handeln med vissa mineraloljor (den s. k. tvångslagringsförordningen), att importör av sådana oljor liksom även innehavare av oljeraffinaderi skulle vara skyldig att, i den mån Kungl. Maj:t därom förordnade, hålla lager av oljor motsvarande viss procent av närmast föregående års försäljning, respektive förbrukning för raffineringen. Kungl. Maj:t har sedermera meddelat förordnande om lagerhållning och fastställt lagringsprocent. Den avsedda lagringen av flytande bränslen krävde en avsevärd nybyggnad av lagringsutrymmen. Då det ur beredskapssynpunkt var önskvärt, att sådana utrymmen anskaffades snarast möjligt och att de med hänsyn såväl till placering som till beskaffenhet anordnades så, att de i möjligaste mån skyddades mot skadegörelse, ansågs det lämpligt att de i viss utsträckning tillskapades genom statens försorg. I enlighet härmed beviljade riksdagen, efter förslag av Kungl. Maj:t, under åren 1938—1942 vid skilda tillfällen medel för utförande av oljelagringsanläggningar såväl ovan som under jord. Utförandet av anläggningarna uppdrogs åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i enlighet med av Kungl. Maj:t godkända planer. Genom beslut den 19 mars 1943 uppdrog Kungl. Maj:t åt statens reservförrådsnämnd att tills vidare handhava förvaltningen av anläggningarna. Beträffande redovisningen av desamma förordnade Kungl. Maj:t genom beslut den 30 juni 1947, att de per den 1 juli samma år skulle upptagas till redovisning på väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond.

I skrivelse den 10 februari 1950 har riksnämnden för ekonomisk förvarsberedskap, som övertagit reservförrådsnämndens uppgifter, hemställt om

Kungl. Maj:ts medgivande att med anlitan­de av statens reservförrådsfond utföra en ur beredskapssynpunkt erforderlig större bombskyddad cistern­anläggning, avsedd för såväl bil- och flygbränslen som mörka oljor. I skrivel­sen understryker riksnämnden inledningsvis nödvändigheten av att bränsleförsörjningen kan på ett tillfredsställande sätt upprätthållas under ett krig och anför, att krigsmakten, som i allt högre grad motoriserats, civil­försvaret och folkförsörjningen (jordbruk, fiske m. m.) samt krigs- och försörjningsviktiga kommunikationer av skilda slag, vilka alla tillsammans konstituerade det totala försvaret, vore så nära beroende av flytande bräns­len att, om försörjningen i detta hänseende skulle brista, försvaret i dess olika former komme att bryta samman.

I fortsättningen redogör nämnden för planerna beträffande den ifråga­satta anläggningen, vilken beräknats kunna utföras under en tid av fyra år och för en totalkostnad av 14,7 miljoner kronor. Av denna summa skulle, enligt byggnadsplanen, under budgetåret 1950/51 erfordras ett belopp av 1,5 miljoner kronor. Nämnden räknade med att under fredstid i viss ut­sträckning kunna hyra ut cisterner inom anläggningen. Därvid inflytande hyresinkomster beräknades dock, efter avdrag av drifts- och underhållskost­nader, icke i full utsträckning täcka kostnaden för amortering av och räntor å i anläggningen investerat kapital. Enligt nämndens sätt att räkna skulle nettoinkomsterna förslå till amortering, under en amorteringstid av 25 år, och förräntning av omkring 11,2 miljoner kronor. Återstoden av anlägg­ningskostnaden, ungefär 3,5 miljoner kronor, skulle sålunda behöva avskri­vas och förräntas i annan ordning. Två alternativ syntes därvid kunna komma i fråga, nämligen antingen anvisande av särskilda medel för beloppets omedelbara avskrivning i samband med att anläggningen utfördes eller beloppets amortering under samma tidsperiod som anläggningskostnaderna i övrigt. I det senare fallet komme amorteringskostnaden, till den del den överstege den antagna nettoinkomsten av anläggningen, att belasta anslaget till Omkostnader för statlig lagerhållning m. m. De årliga anspråken på detta anslag komme, med en räntesats av 3 procent, att uppgå till omkring 205 000 kronor.

Med hänsyn till förevarande ärendes natur bör en fullständig redogörelse för detsamma icke lämnas till statsrådsprotokollet. Närmare upplysningar torde böra inhämtas genom de handlingar, som komma att tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

Föredraganden. Med hänsyn till vikten ur beredskapssynpunkt av att driv­medelsförsörjningen i största möjliga utsträckning tryggas anser jag, i likhet med riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap, att en ökning av de full­träffsäkra cisternutrymmena bör komma till stånd. Den av riksnämnden planerade anläggningen skulle draga en kostnad av i runt tal 14,7 miljoner kronor, varav 1,5 miljoner kronor under nästkommande budgetår. Riksnäm­n-

den har föreslagit, att förenämnda kostnader skulle få bestridas ur statens reservförrådsfond. Med hänsyn till dess speciella karaktär synes emellertid denna fond icke kunna tagas i anspråk för ändamålet. Ett särskilt investeringsanslag torde därför bli erforderligt. Då övriga av riksnämnden förvaltade cisternanläggningar redovisas under väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond, synes även förevarande anslag böra anvisas under denna fond.

De av riksnämnden berörda frågorna inom vilken tid anläggningen bör avskrivas samt sättet för avskrivningen torde lämpligen böra prövas i samband med äskandet av slutliga medel för anläggningen.

Äberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning* under Diverse kapitalfonder: Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 1 500 000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Ingvar J:son Rörs.